Logikai tervezés gyakorlatok (2021.)

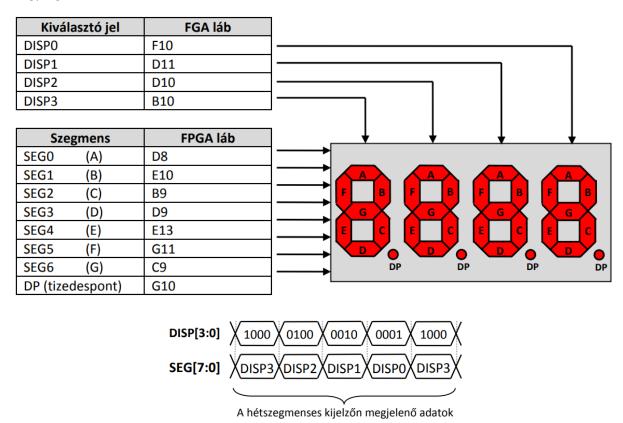
Tartalom

1.	7-szegmenses vezérlő	2
2.	TMP121 SPI interfész	4
3.	Audió CODEC illesztése	6
4.	FIR szűrő	12
5.	ChipScope – FIR szűrő	15
6.	SERDES	16

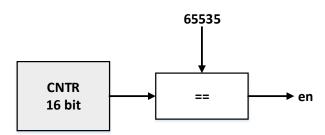
1. 7-szegmenses vezérlő

Vezette mérés, amelyen egy 7-szegmenses kijelző vezérlőjének implementációján keresztül megismerkedünk a Xilinx Vivado fejlesztői környezettel.

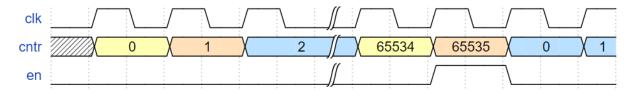
A Logsys Kintex-7 kártyán egy 4-digites, időmultiplexált 7-szegmenses kijelzőt találunk. Ennek vezérléséhez az FPGA és a kijelző között 4 digit engedélyező jelet (DSIPO...DSIP3), valamint egy 8 bites szegmens buszt találunk (SEGO...SEG7, DP). Az időmultiplexálás azt jelenti, hogy a szegmens jelek minden digitre közösek, így adott időpillanatban mindig csak egyetlen digit aktív. A szegmens vonalakra mindig az aktív digiten megjeleníteni kívánt érték szegmens kódjait adjuk. A digitek közötti váltásnak elég gyorsnak kell lennie ahhoz, hogy a szemünk ne érzékelje ezt (>>60 Hz), de elég lassúnak ahhoz, hogy a 7-szegmenses vezérlő LED-jei megfelelően működjenek. Megfelelő választás a kHz nagyságrendű váltás.

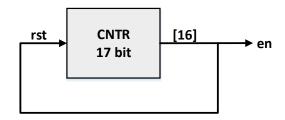
Az FPGA órajel forrása 100 MHz frekvenciájú, ahhoz hogy a megfelelő frekvenciájú jelváltásokat generálni tudjuk, egy ~kHz frekvenciájú engedélyező jelre van szükség, ami az órajelnek 100.000-ed része. Mivel nem kritérium pontosan 1 kHz-es frekvencia előállítása, így az egyszerűség kedvéért a legközelebbi kettő hatvánnyal, 65.536-tal osztunk. Ezt legegyszerűbben egy 16 bites számlálóval tehetjük meg:

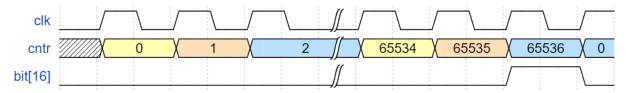
A generált hullámforma:

A fenti blokkvázlatban szerepel egy 16 bites komparátor, ami elhagyható amennyiben a számlálót 17 bitesre egészítjük ki, és a számlálót reset-eljük amikor a legfölső bitje 1.

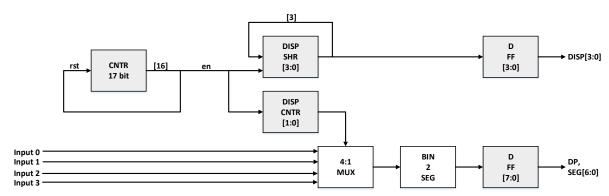
Az így létrejövő hullámforma:

A megfelelő frekvenciájú engedélyező jel generálása mellett az alábbi komponensekre van szükség:

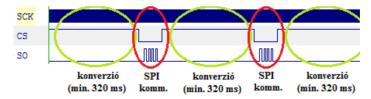
- 4 bites visszacsatolt shift regiszter a DISP[3:0] jel generálásához. Periodikusan a 0001→0010→0100→1000→0001... értékeket veszi fel.
- 2 bites számláló, amely a DISP shift regiszterrel szinkronban jár, mindig azt mutatja, hogy hányadik digit van kiválasztva.
- 4 bites 4:1 multiplexer, amely a 4 bemeneti adatból kiválasztja az aktív digitnek megfelelőt.
- Bináris → szegmens enkóder, amely a 4 bites bináris értékből előállítja a szegmens kódot, azaz megadja, hogy melyik szegmenseknek kell világítania.

A teljes blokkvázlat tehát:

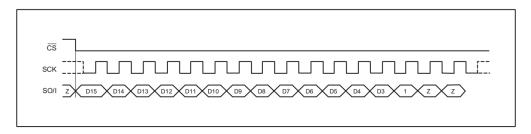

2. TMP121 SPI interfész

A hőmérő adatlapja alapján a kommunikációs ciklus az alábbi:

Az új hőmérséklet érték előállítása 320 ms ideig tart, ez alatt a CS jelnek 1 értékűnek kell lennie. Ezt követően kiolvasható a hőmérséklet az alábbi időzítési diagramnak megfelelően:

Tehát minden egyes SPI átvitel során 16 bitet olvasunk, amiből az első 13 bit az érvényes adat. Időzítési kritériumok:

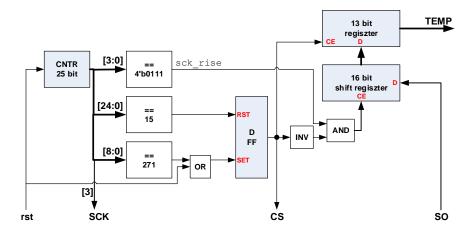
PARAMETER		MIN	MAX	UNITS
SCK Period	t ₁	100		ns
SCK Falling Edge to Output Data Delay	t ₂		30	ns
CS to Rising Edge SCK Set-Up Time	t ₃	40		ns
CS to Output Data Delay	t ₄		30	ns
CS Rising Edge to Output High Impedance	t ₅		30	ns

A fentiek alapján megfontolásaink:

- A teljes ciklus ~320 ms, azaz 32.000.000 100 MHz-es órajel. 25 bites szabadon futó számlálót (cntr) használva az időzítésre az SPI kommunikáció + várakozás 33.554.432rendszerórajel lesz.
- A hőmérő órajelének minimális periódusideje 100 ns, azaz maximális frekvenciája 10 MHz. A 100 MHz-es rendszerórajelet 16-tal leosztva 6,25 MHz-es órajel adódik, azaz az SCK periódusideje 160 ns lesz.
- 16-tal történő órajel osztásra a szabadon futó 25 bites számláló cntr[3] indexű bitje használható
- A CS jel váltásának legalább 40 ns-mal meg kell előznie az SCK felfutó élét (setup time) → ha az SCK lefutó élénél változtatjuk, akkor ez bőven teljesül.
- A hőmérő az SCK lefutó élére adja ki az adatot, kimeneti jelterjedési ideje 30 ns → SCK felfutó élénél stabil az adat, itt mintavételezhető.
- Mivel az SCK megegyezik cntr[3]-mal, a felfutó és lefutó éleket jelző engedélyező jelek:
  - o felfutó él: cntr[3:0]==3'b0111
  - o lefutó él: cntr[3:0]==3'b1111
- Az SPI kommunikációt a teljes ciklus elején végezzük. A CS-t SCK legelső lefutó élekor váltjuk 0ba, ez cntr==15. A komparáláskor a teljes 25 bites számlálót használni kell, mert a CS 0-ba állítása csak egyszer tehető meg a teljes periódus alatt.
- Az SPI kommunikáció 16 SCK, ami 16*16=256 rendszerórajel. Ilyen hosszú CS pulzust kell generálni, azaz ha cntr==15 esetén állítottuk 0-ba, akkor cntr==15+256=271 esetén kell 1-be állítani. Ehhez elegendő a számláló alsó 9 bitje, hiszen az nem okoz problémát ha a számláló nagyobb értékeinél többször 1-t írunk a CS-t megvalósító FF-ba, hiszen az már úgyis 1 lesz.

- A hőmérő az MSB bitet küldi először, így a soros→párhuzamos átalakításra egy balra shiftelő shiftregiszterrel oldható meg.
- Annak érdekében, hogy a kimeneten mindig érvényes adat legyen, a shiftregiszter tartalmát át kell írni egy kimeneti regiszterbe. Erre minden olyan időpont megfelelő, amikor a shiftregiszterben érvényes adat van. Ez lehet pl. a CS felfutó éle (ekkor ciklusonként egyszer írjuk a kimeneti regisztert), de az is megfelelő ha CS==1 esetén mindig frissítjük a kimeneti regisztert, hiszen ekkor a shiftregiszter nem változik.

A megvalósítandó blokkvázlat tehát:

A hőmérő által küldött adat kettes komplemens, 4 bit törtrésszel:

table.

TEMPERATURE	DIGITAL OUTPUT(1)	
(°C)	(BINARY)	HEX
150	0100 1011 0000 0000	4B00
125	0011 1110 1000 0000	3E80
25	0000 1100 1000 0000	0C80
0.0625	0000 0000 0000 1000	8000
0	0000 0000 0000 0000	0000
-0.0625	1111 1111 1111 1000	FFF8
-25	1111 0011 1000 0000	F380
-55	1110 0100 1000 0000	E480
(1) The last two bits	s are high impedance and are	shown as 00 in the

A Logsys kártyán 4 digites hétszegmenses kijelző van, ezen az előjelet, az egészrész két bitjét és a törtrészt jelenítjük meg, először hexadecimálisan, majd decimálisan (BCD). Utóbbihoz szükség van egy bináris – BCD átalakításra. Megvalósítási lehetőségek:

- ROM-ban tároljuk a BCD értékeket, a ROM-t pedig a bináris hőmérséklet értékkel címezzük.
- SHIFT-ADD3 (lásd PDF a tárgy honlapon) kombinációs logikaként. Mivel az átalakításra sok órajel áll rendelkezésre, így feleslegesen nagy az erőforrásigénye.
- SHIFT-ADD3 szekvenciális megvalósítása. Minden órajelben 1 bitet számolunk ki, így egyetlen komparátor-összeadó (+plusz vezérlő logika) szükséges. PREFERÁLT MEGOLDÁS.

3. Audió CODEC illesztése

A gyakorlat során egy sztereó audió CODEC (coder-decoder) illesztünk az FPGA-hoz. A CODEC-ben található ADC kimenetét az FPGA-ban egy regiszteren keresztül visszacsatoljuk a CODEC DAC bemenetére (későbbi gyakorlaton a direkt visszacsatolás helyett FIR szűrőt valósítunk meg az FPGA-ban).

A Kintex-7 kártyán található CODEC típusa Cirrus Logic CS4270.

(Adatlap: https://d3uzseaevmutz1.cloudfront.net/pubs/proDatasheet/CS4270_F1.pdf). Beállítástól függetlenül igaz, hogy a CODEC audió interfésze az alábbi jeleket tartalmazza:

- MCLK: CODEC master clock.
- SCLK: bit clock. A soros adatinterfész időzítő jele.
- LRCK: left-right clock. Jobb/bal csatorna kiválasztó jele. Frekvenciája megegyezik a mintavételi frekvenciával.
- SDOUT: Az ADC soros adatkimenete.
- SDIN: A DAC soros adatbemenete.

A CODEC konfigurációjára az alábbi lehetőségeink vannak:

- Stand-alone mód: a konfigurációs lábak megfelelő logikai értékre történő állítása.
- Szoftver mód: SPI vagy I2C interfészen keresztül. A CODEC akkor kerül szoftver módba, ha a nRST bemenet 1-be állítását követően 1.045 mintavételi időn belül érvényes SPI vagy I2C tranzakcióval a "power down" regiszter bitet beállítjuk.

Az egyszerűség kedvéért mi most az első megoldással élünk. A konfigurácó során a következő paramétereket kell beállítanunk.

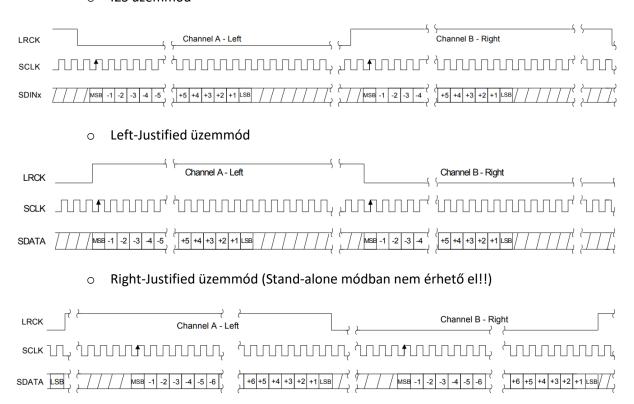
- Slave vagy master mód.
  - o Slave módban minden órajel (MCLK, SCLK, LRCK) bemenet a CODEC számára.
  - Master módban az MCLK bemenet, a többi órajelet a CODEC szolgáltatja.
  - Az órajelek elvárt frekvencia-viszonyait az alábbi táblázat muatatja.

		Master Mode			
	MCLK/LRCK	SCLK/LRCK	LRCK	MDIV2	MDIV1
	256	64	Fs	0	0
Single-Speed	384 (Note 22)	64	Fs	0	1
Sirigie-Speed	512	64	Fs	1	0
	1,024	64	Fs	1	1
	128	64	Fs	0	0
Daubla Speed	192 (Note 22)	64	Fs	0	1
Double-Speed	256	64	Fs	1	0
	512	64	Fs	1	1
	64	64	Fs	0	0
Quad-Speed	96 (Note 22)	64	Fs	0	1
	128	64	Fs	1	0
	256	64	Fs	1	1
	•	Slave Mode			
	MCLK/LRCK	SCLK/LRCK	LRCK	MDIV2	MDIV1
	256	32, 48, 64, 128	Fs	0	0
Single-Speed	384 (Note 22)	32, 48, 64, 96	Fs	0	1
Sirigie-Speed	512	32, 48, 64, 128	Fs	1	0
	1,024	32, 48, 64, 96	Fs	1	1
	128	32, 48, 64	Fs	0	0
Double-Speed	192 (Note 22)	32, 48, 64	Fs	0	1
Double-Speed	256	32, 48, 64	Fs	1	0
	512	32, 48, 64	Fs	1	1
	64	32, 48, 64	Fs	0	0
Quad-Speed	96 (Note 22)	32, 48, 64	Fs	0	1
waau-speeu	128	32, 48, 64	Fs	1	0
	256	32, 48, 64	Fs	1	1

• Single-speed, double-speed vagy quad-speed üzemmód. A beállítandó üzemmódot egyértelműen meghatározza a mintavételi frekvencia.

Mode	Sampling Frequency
Single-Speed	4-54 kHz
Double-Speed	50-108 kHz
Quad-Speed	100-216 kHz

- Audió interfész üzemmódja: I2S, Right-Justified vagy Left-Justified.
  - o I2S üzemmód

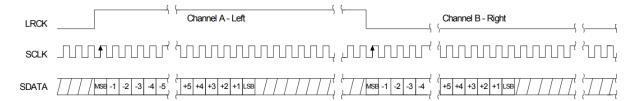
A gyakorlat során az alábbi beállításokkal fogjuk használni a CODEC-t:

- 192 kHz mintavételi frekvencia → Quad mode.
- MCLK/LRCK=256.
- SCLK = 64*FS.
- Stand-alone mód: konfiguráció lábak segítségével.
- Slave mód, azaz minden órajelet az FPGA szolgáltat.
- Left-Justified audió interfész.

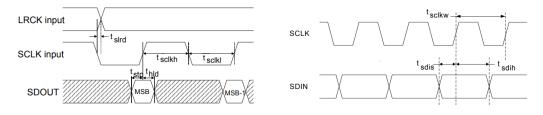
Ehhez az alábi konfigurációs láb beállítások szükségesek:

- Quad mode: {M1, M0} = 2'b11.
- MCLK/LRCK: {MDIV2, MDIV1} = 2'b11.
- Slave_mód: Az SDOUT lábat le kell húzni (a lehúzó ellenállás megtalálható a NYÁK-on).
- Left-Jsutified: I2S/LJ lábat 0-ba kell húzni.

A Left-Justified üzemmód időzítési diagramja:

A soros interfész időzítési adatai:

Para	ameter	Symbol	Min	Тур	Max	Unit
Sample Rate	Single-Speed Mode	Fs	4	-	54	kHz
	Double-Speed Mode	Fs	50	-	108	kHz
	Quad-Speed Mode	Fs	100	-	216	kHz
MCLK Specifications			•	-		1
MCLK Frequency	Stand-Alone Mode	fmclk	1.024	-	55.296	MHz
(Note 15)	Serial Control Port Mode	fmclk	1.024	-	55.296	MHz
MCLK Duty Cycle			40	50	60	ns
Slave Mode			-		-	-
LRCK Duty Cycle			40	50	60	%
SCLK Period						
(Note 15)	Single-Speed Mode					
(Note 15)	Double-Speed Mode	t _{sclkw}	$\frac{1}{(128)Fs}$	-	-	S
	2003.0 00000000	t _{sclkw}	1	-	-	s
	Quad-Speed Mode	•	(64)Fs			
		t _{sclkw}	1	-	-	S
			(64)Fs			
SCLK Duty Cycle			45	50	55	ns
SCLK falling to LRCK edge		t _{slrd}	-20	-	20	ns
SDOUT valid before SCLK risi	ng	t _{stp}	10	-	-	ns
SDOUT valid after SCLK rising	)	t _{hld}	5	-	-	ns
SDIN valid to SCLK rising setu	ıp time	t _{sdis}	16	-	-	ns
SCLK rising to SDIN hold time		t _{sdih}	20	-	-	ns

Megfontolásaink:

- A gyakorlaton kb. 192 kHz-es mintavételi frekvencia elérése a cél, az MCLK = 256 * fs beállítást fogjuk használni, azaz MCLK = 256 * 192 kHz = 49,152 MHz.
- A kiszámolt MCLK kétszerese 98,304 MHz, ami igen közel esik a Kintex-7 kártya oszcillátornak 100 MHz-es frekvenciájához. Amennyiben ezt használjuk rendszerórajelként, úgy 195,3125 kHz-es mintavételi frekvencia adódik. Ez ugyan nem szabványos audió frekvencia, de a CODEC szempontjából még megfelelő, így ezt a megoldást fogjuk használni. Ebben az esetben az MCLK a rendszerórajel fele.
- Egy csatorna érvényes adata 24 bit, egy LRCK fél-periódus alatt 32 bit kerül átvitelre. Left-Justified módban az LRCK élt követő első 24 bit az érvényes adat. A teljes LRCK periódus alatt 64 SCLK van, azaz SCLK = 64 * LRCK.
- Összegezve:

- $\circ$ MCLK = CLK / 2.
- LRCK = MCLK / 256 = CLK / (256*2)
- O SCLK = LRCK * 64 = CLK / 8
- Az LRCK jel váltása az SCLK váltásával együtt történhet (-20...20 ns tűréssel egybe esnek).
- A DAC az SCLK felfutó élére mintavételezi a bemeneti soros adatot, ezt legalább ezen él előtt 16 ns-mal ki kell adni (setup time), illetve 20 ns-ig még ott kell tartani (hold time). Az SCLK peridódusidejének fele ennél jóval nagyobb, így SCLK lefutó éle megfelelő időpont az adatkiadásra.
- A CODEC adatkimenete az SCLK előtt legalább 10 ns-mal már érvényes, utána pedig 5 ns-ig még biztosan érvényes marad, így az SCLK felfutó élére mintavételezhető.
- Észrevehető, hogy minden, a CODEC számára előállított órajel (ezek az FPGA szempontjából NEM órajelek, hanem egyszerű kimeneti jelek) a rendszerórajel (CLK) 2 hatványad része, így ezek egyetlen számláló megfelelő bitjeinek kivezetésével generálhatók. Konkrétan:
  - LRCK = CLK / $512 \rightarrow bit[8]$
  - SCLK = CLK / 8 $\rightarrow$ bit[2]
  - MCLK = CLK / 2 $\rightarrow$ bit[0]
- A bemeneti soros → párhuzamos, illetve a kimeneti párhuzamos → soros átalakítás megoldható 1-1 shift regiszterrel.
- Szükséges még a két csatornára 1-1 "shift regiszter érvényes" jel (egy rendszer órajel hosszúságú pulzus).
  - Ezek generálhatók az ütemező számláló azon részéből, ami bit számlálóként értelmezhető (0...31 között számol), tehát olyan, mintha a generált SCLK-ra számolna
    → bit[7:3].
  - Az így generált jel 1 SCLK hosszúságú, ahhoz hogy ez egyetlen CLK idejű legyen, szükséges feltétel még a SCLK felfutó élét jelző impulzus.
  - Azt, hogy a bemeneti shiftregiszter melyik csatorna adatát tartalmazza, a generált LRCK jelből lehet eldönteni.
- A kimeneti shiftregiszter töltését engedélyező jelet hasonló megfontolások alapján lehet generálni.
- Az FPGA konfigurációja, illetve a globális reset után reset jelet generálunk a CODEC-nek, majd várunk legalább 1.045 mintavételi időt, hogy a CODEC biztosan stand-alone módban legyen és érvényes kimenetet generáljon.

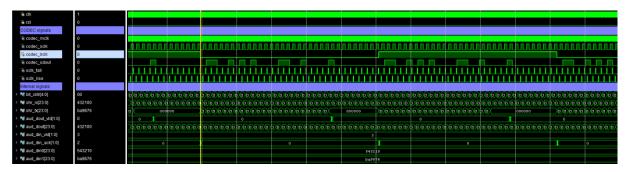
A modul portjai:

- clk: Bemenet; rendszerórajel.
- rst: Bemenet; globális reset, aktív magas.
- codec m0: Kimenet; CODEC konfigurációs láb.
- codec m1: Kimenet; CODEC konfigurációs láb.
- codec i2s: Kimenet; CODEC konfigurációs láb.
- codec mdiv1: Kimenet; CODEC konfigurációs láb.
- codec_mdiv2: Kimenet; CODEC konfigurációs láb.
- codec rstn: Kimenet; a CODEC aktív alacsony reset jele.
- codec_mclk: Kimenet; a CODEC MCLK órajele.
- codec_lrclk: Kimenet; a CODEC LRCK órajele.
- codec_sclk: Kimenet; a CODEC SCLK órajele.
- codec_sdin: Kimenet; a CODEC soros adatbemenete.
- codec sdout: Bemenet; a CODEC soros adatkimenete.

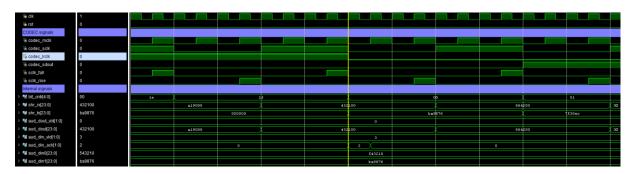
- aud_dout_vld: 2 bites kimenet; a CODEC-től fogadott párhuzamos adat érvényes (mindkét csatornára 1-1 bit), 1 rendszerórajel hosszúságú impulzus
- aud_dout: 24 bites kimenet; a CODEC-től fogadott párhuzamos adat. Értéke akkor érvényes, ha valamelyik aud_dout_vld jel 1 értékű.
- aud_din_vld: 2 bites bemenet; DAC bemeneti adat (aud_din0, illetve aud_din1) érvényes.
- aud_din_ack: 2 bites kimenet; azt jelzi, hogy az I2S interfész a megfelelő (0. vagy 1. csatorna) adatot beolvasta.
- aud_din0: 24 bites bemenet; a DAC 0. csatorna párhuzamos adata.
- aud_din1: 24 bites bemenet; a DAC 1. csatorna párhuzamos adata.

Hullámformák:

Egy teljes LRC periódus:

LRC lefutó éle:

Ugyanez kissé messzebbről nézve:

LRC felfutó éle:

₩ clk	1															
16 rst	0															
CODEC signals																
codec_mclk	0															
h codec_sdk	0															
14 codec_Irclk	1															
™ codec_sdout	0															
	0															
™ sclk_rise	0															
Internal signals																
> 🖷 bit_cntr[4:0]	00			le .			1	ŧ			0	0			01	
> 🐸 shr_n(23:0]	432100	5	0c840		a15	080			432	100			864	200		0c0
	543210					00000					543	210			186420	
	0								0							
> Maud_dout[23:0]	432100	5	0c840		al9	080		K	432	100		K	864	200		0e0
> Maud_din_vld(1:0)	3								3							
> 🛂 aud_din_ack[1:0]	1					0							0			
	543210								543210							
> Maud_din1[23:0]	ba9876								ba9876							

És messzebbről:

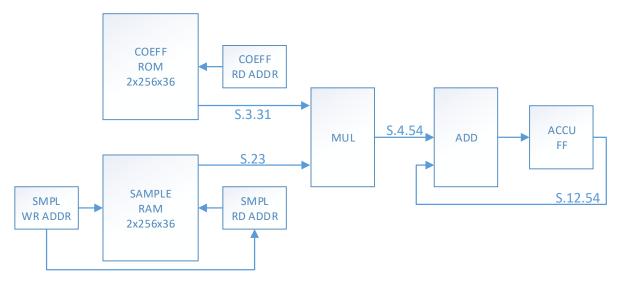
l adk	1	Ш	Ш	Ш	Ш	Ш									Ш	шш						
¼ rst	0																					
CODEC signals																						
1/4 codec_mdk	0			П		П						П	$\Pi\Pi\Pi\Pi\Pi$				П					
1/2 codec_sdk	0																					
1% codec_lrdk	1																					
₩ codec_sdout	0																					
™ sclk_fall	0		П									πЦ							П			
% sdk_rise	0									Л												
Internal signals																						
M bit_cntr[4:0]	00	16	X	17	18	=X $=$	19	la / 12	- T X	1c	16	$\propto$	1e / 1	t	00	X 01	X	02	03	04 05	06	07
shr_m(23:0]	432100	10 (	02 a 190	X 654	021	ca8642	950c84	2m1908	543210	A86	420 X S	Dc840	a19080	432	100	864200 X	0c84	01 190803	321006	64200c	284019 90	08032 (0
w shr_b(23:0]	543210	80000	=X $=$					0000	00						54321	g a864	20	50c840	19080 43	2100 86420	0 008400	190800
Maud_dout_vid(1:0)	0		0	XX										0								
M aud_dout[23:0]	432100		92a190	X 654	921	ca8642	950e84	2m1908	543210	A86	420 / 5	De840	a19080	432	100	864200	0c84	01 190803	321006	64200e X	284019 90	08032
aud_din_vld[1:0]	3												3									
Maud_din_ack(1:0)	1							0							$\propto$				0			
aud_din0[23:0]	543210												543210									
Maud_din1[23:0]	ba9876												ba9876									

4. FIR szűrő

A 4. gyakorlaton a 3. gyakorlaton megvalósított, loopback módban múködtetett CODEC interfészt egészítjük ki egy FIR szűrővel, azaz az ADC által digitalizált adatokat szűrjük, majd a DAC felé továbbítjuk.

A FIR szűrés egy N pontos konvolúció: $y_k = \sum_{i=0}^{N-1} x_{k-i} * c_{N-i-1}$, ahol y a kimeneti minta, x a bemeneti minták sorozata, c pedig az együtthatókat tartalmazó tömb. Azaz szemléletesen: az utolsó N darab mintát páronként szorozzuk egy N elemű együttható tömb elemeivel, majd a részszorzatokat összegezzük. A k-adik kimeneti minta előállításához a [k-N+1) .... k] indexű mintákat használjuk, míg a (k+1)-ik kimenethez a [k-N+2 .... k+1] indexűeket, azaz a legrégebbi mintát eldobjuk, az új mintát pedig behelyezzük a mintákat tároló tömbbe. Ez láthatóan egy N elemű shift regiszter tömb, aminek minden eleme 1-1 minta. Erőforrás takarékosság szempontjából sok esetben hatékonyabb a mintatárat memóriában megvalósítani – ennek optimális megoldása az N elemű cirkuláris buffer, amelyet folyamatosan (inkrementálisan) címezve írunk. Amennyiben a cím eléri az (N-1)-t, következő értéke 0 lesz. Ha N kettő hatvány, akkor ez FPGA realizációnál automatikusan megoldódik megfelelő szélességű címszámlálót használva. Adott időpillanatban, amikor az írási cím A, akkor ezen a címen a legújabb adat van, az A-1 címen az egyel régebbi, és így tovább; az A+1 címen a legrégebbi adat található. Ha a legújabb mintától kezdve a legrégebbig haladva szeretnénk összeszorozni a minta-együttható párokat, akkor az együttható tár címzése minden kimeneti minta előállításánál N-1 → 0 értékeket jár be, míg a mintatár címzését az aktuális minta címétől kell kezdeni és dekrementálni. Tehát [A, A-1, ... 0, N-1 ... A+1] a címzés.

A megvalósítandó szűrő párhuzamossági fokát a jel mintavételi frekvenciája (f_s) és a működési frekvencia (f_{clk}) határozza meg. Egy csatorna feldolgozásakor két bemeneti minta között $\frac{f_{clk}}{f_s}$ órajel telik el, tehát órajelben számolva ennyi idő van a feladat elvégzésére. Az előző gyakorlathoz képest az FPGA működési frekvenciáját megnöveljük 200 MHz-re (f_s marad ~195 kHz), így a jelenlegi rendszerben: $\frac{f_{clk}}{f_s} = 1024$. Mivel két csatornát kell feldolgozni, így egy csatornára 512 órajel jut. A szűrőnk fokszáma 256, így ahhoz, hogy 512 órajel alatt kiszámítsunk 256 részszorzatot egyetlen szorzó hardver is bőven elegendő, azaz a feldolgozás szekvenciális. (Amennyiben pl. a mintavételi frekvencia megegyezne a működési frekvenciával, teljesen párhuzamos rendszerre lenne szükség, azaz csatornánként 256 szorzót használnánk). Egyszerűsített blokkvázlat a fentiek alapján:

Adatformátumok:

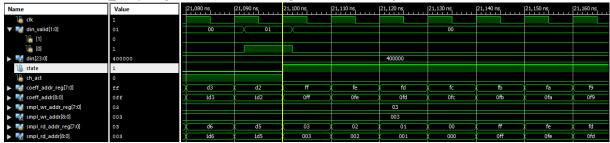
- A bemeneti minták 24 bites előjeles adatok, ezeket előjeles, csak törtrészt tartalmazó fixpontos számokként értelmezzük: azaz 23 bitnyi törtrész van, a formátum tehát s.23
- Az együtthatók (1-es DC erősítést feltételezve) jóval kisebbek, mint 1, így alapvetően ezeket is fixpontosként ábrázoljuk. Részben önkényesen, részben az FPGA tulajdonságait figyelembe véve 35 bites, s.3.31 formátumú értékeket használunk.
- A minta és az együttható szorzata: s.23*s.3.31→s.4.54
- Annak érdekében, hogy a 256 szorzat akkumulálásánál ne léphessen fel túlcsordulás az összeadónak log₂256=8 bittel szélesebbnek kell lennie, így formátuma s.12.54.
- A kimeneti minták a bemenethez hasonlóan s.23 formátumúak, ezt az akku formátumából a törtrészek tekintetében csonkolással, az egész rész tekintetében szaturációval állítjuk elő.

Egyéb megfontolások:

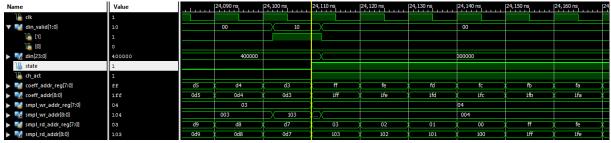
- Mind az együttható, mind pedig a mintatár két csatorna adatát tárolja. Az első 256 (0....255) cím tartozik a 0. csatornához, a második 256 (256....511) pedig az 1. csatornához.
- A minták írását az ADC interfésztől kapott adc valid jel bitjeinek vagy kapcsolata engedélyezi.
- Az írási címszámláló növelését mintavételi periódusonként egyszer kell elvégezni (a két csatorna adott bemeneti mintáját a saját memória területen belül ugyanarra a címre kell írni), azaz ezt adc_valid[1] engedélyezi. A csatornához tartozó 256 elem címzéséhez 8 bites címszámlálóra van szükség, a teljes 512 elemű memória címzéséhez szükséges plusz egy MSB bitet adc_valid[1], szolgáltatja (azaz a 0. csatorna "alulra", az 1. csatorna "felülre" íródik).
- Az új minta beírásakor az aktuális írási cím átmásolódik az olvasási címszámálóba, majd ezután 256 ütemeig ez dekrementálódik. Ugyanekkor az együttható olvasási címszámlálója 255-re inicializálódik, majd lefele számol.
- A memóriák olvasási címe a minta beírást követő 256 órajelben érvényes, így egy "cím érvényes" jel generálható úgy, hogy a mintatár írásakor 1-be állítunk egy FF-t, majd ha az együttható címszámláló elérte a 0-t, akkor 0-ba állítjuk.
- A minta írás megkezdésekor el kell tárolni, hogy melyik csatorna adatát dolgozzuk fel, ez a bit lesz az olvasási címek MSB bitje.
- A memóriaolvasásnak 1 órajel késleltetése van, valamint az alkalmazott 35x35 bites szorzó is rendelkezik viszonylag nagy késleltetéssel (adott bemenethez tartozó kimenet ennyi órajel múlva jelenik meg), ez utóbbi a HDL kód alapján meghatározható.
- Az akkumulátort akkor kell engedélyezni, amikor a szorzó kimenete érvényes ehhez a "cím érvényes" jel megfelelő órajellel késleltetett verziója megfelelő (→shift regiszter).
- Az akkumulátort minden egyes konvolúció megkezdése előtt reset-elni kell. Erre minden olyan időpont megfelelő, ami megelőzi az első érvényes részszorzat megjelenését, de később van, mint az előző konvolúció befejezése. Ilyen pl. a bemeneti memória írásának engedélyezése. Még jobb nem jár órajel veszteséggel az a megoldás, hogy az első érvényes akkumulátor bemenet órajelében "resetel-jük" az akkumulátort; de nem 0-ba állítjuk, hanem akkumulálás nélkül beleírjuk a bemeneti értéket.
- Az akkumulátor az engedélyező jelének 0-ba váltásakor érvényes adatot tartalmaz, így ezen jel lefutó élének detektálásával generálható a kimeneti valid jel (ez is csatornánként 1 bit).
  Amennyiben a szaturáció plusz egy pipeline szintet jelent, úgy ezt a jelet is késleltetni kell még egy órajellel.

Hullámformák

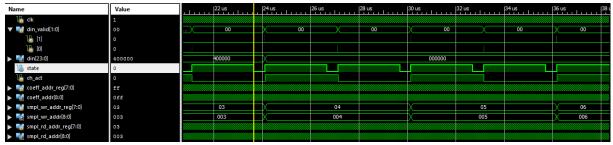
0. csatorna feldolgozásának megkezdése → írási címszámáló (smpl_rd_addr_reg) nem nő; együttható címszámláló (coeff_addr_reg) 255-ről indul; minta olvasási címszámláló (smpl_rd_addr_reg) az írási címről – 0x3 – indul. state=1 jelenti, hogy érvényesek az olvasási címek, ch_act pedig az aktuálisan feldolgozott csatornát (jelen esetben 0).

2. 1. csatorna feldolgozásának megkezdése → nő az írási címszámáló

3. Működési szekvencia "távolról" nézve

4. Konvolúció vége: kimenet érvényes (dout_valid) generálása.

Name	Value		23,640 ns	23,660 ns	23,680 ns	23,700 ns	23,720 ns	23,740 ns	23,760 ns	23,780 ns	23,80
l‰ clk	1										
▼ Sidin_valid[1:0]	00					00	)				
16 (1)	0										
lb [0]	0										
din[23:0]	400000					4000	000				
16 state	0										
16 ch_act	0										
soeff_addr_reg[7:0]	ff	02	01 00	ff (fe	fd fc	fb (fa	f9 / f8	f7 / f6	f5 / f4	f3 / f2	f1
coeff_addr[8:0]	Off	002	001 000	Off Ofe	Ofd Ofc	Ofb Ofa	0f9 (0f8	0f7 (0f6	0f5 0f4	0f3 (0f2	0f1
smpl_wr_addr_reg[7:0]	03					03	3				
smpl_wr_addr[8:0]	003					00	3				
smpl_rd_addr_reg[7:0]	03	06	05 04	03 02	01 00	ff (fe	fd / fc	fb (fa	f9 / f8	f7 / f6	f5
smpl_rd_addr[8:0]	003	006	005 004	003 002	001 000	Off Ofe	Ofd Ofc	Ofb Cofa	0f9 X 0f8	0f7 (0f6	0f5
Vo accu_rst	0										
Ve accu_en	1										
▼ I dout_valid_reg[1:0]	00				00			01	00		
16 (1)	0										
16 (0)	0										

5. ChipScope – FIR szűrő

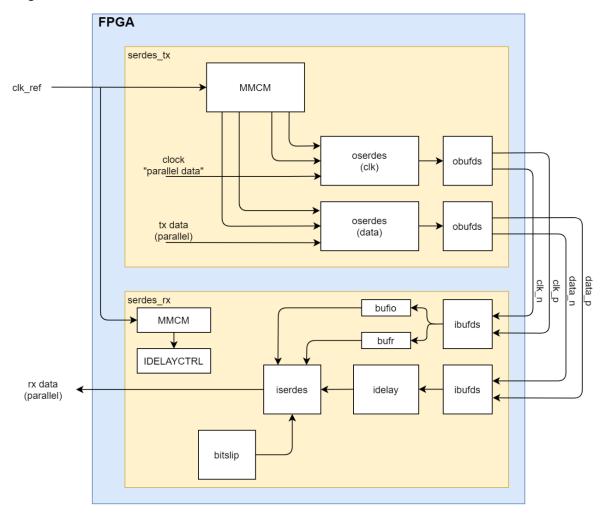
Lépések:

- Ha szimulációban megfelelően működik a FIR szűrő, akkor az analizátorban vizsgálni kívánt jelekhez adja hozzá a mark_debug szintézis attributumot. Ezen jelek:
  - o accu
  - o ch_act
  - coeff_addr_reg
  - coeff_rom_dout
  - o din
  - o din_valid
  - dout_reg
  - dout_valid_reg
  - o smpl_ram_dout
  - o smpl_addr_reg
  - o state
  - o Pl. (* mark_debug = "true" *) reg [1:0] ch_act;
- Szintetizálja a tervet.
- Nyissa meg a szintetizált tervet.
  - o Klikkeljen a Setup Debug opcióra.
  - Ellenőrizze, hogy a "Nets to Debug" ablakban megjelenik az összes jel, amit mark_debug-gal megjelölt.
  - o Sample Data Depth legyen 1024.
  - o Engedélyezze a Capture control opciót.
- Kösse össze a CODEC kártya audió bementét a PC line out kimenetével, generáljon Audacityben egy szinusz jelet, és játssza végtelenítve.
- Vizsgálja meg:
  - o Egy szűrési ciklus végrehajtását.
  - o A FIR szűrő által kapott adatbemenet analóg hullámformáját.
  - o A FIR szűrő kimenetének analóg hullámformáját.

6. SFRDFS

A gyakorlat során egy nagy sebességű forrás szinkron adó-, illetve vevő kialakításával ismerkedünk meg, amelyet post-implementation szimulációval vizsgálunk.

A vizsgált rendszer blokkvázlata az alábbi:

Felkészülés:

 Nézze át a gyakorlaton használt projekt kódját, vesse össze a fenti blokkvázlattal és az előadáson elhangzottakkal!

A gyakorlat nagyrészt vezetett, az alábbi kérdésekkel:

- A constraint fájl tartalma alapján határozza meg, hogy mennyi az FPGA bementi órajelének frekvenciája.
- A transmitter "source synchrounous center aligned" módot valósít meg.
  - o Az oserdes-ek DDR üzemmódban működnek, 8:1 sorosítási faktorral.
  - A kimenő órajel éle az adat bitidő közepére kell essen, azaz az órajel fázisa az adathoz képest 90°-kal el van tolva.
- Határozza meg, hogy 800 Mbit/s kimeneti adatsebesség eléréséhez az MMCM modulnak milyen frekvenciájú és fázishelyzetű órajeleket kell generálnia, és ennek megfelelően hogy kell beállítani az MMCM modul paramétereit.
- Gondolja át, hogy mit kell az OSERDES párhuzamos adatbemenetére kötni a megfelelő órajel hullámforma előállításához.

- Végezzen viselkedési szimulációt és ellenőrizze, hogy a kimeneti hullámformák (clk_p, clk_n, data_p, data_n) megfelelnek-e az elvártnak.
- Implementálja a rendszert.
- Sikeres implementáció után "post-implementation timing simulation" használatával ellenőrizze, hogy a működés megfelel-e az elvártaknak:
  - O Vizsgálja meg a transmitter által generált jelek hullámformáit.
  - Adja hozzá a szimuláció hullámforma ablakához a receiver IBUFDS blokkjainak kimeneteit, a BUFIO és BUFR kimeneteit, valamint az adat IDELAY kimentét. Ezután vizsgálja meg a jelek időzítési viszonyait.
- Ellenőrizze, hogy az időzítés analízis által mutatott késleltetések megfelelnek-e a szimulációban látottaknak.
- Mekkora az ISERDES órajel- és az adat bemenete közötti késleltetés különbség? Hogyan kompenzálható ez?